

mgr Agata Broniarek-Niemiec

Metodyka prowadzenia obserwacji występowania dziurkowatości liści drzew pestkowych (*Clasterosporium carpophilum*)

Dziurkowatość liści drzew pestkowych

Sprawca: *Clasterosporium carpophilum* (Lev.) Aderh.

Systematyka: Anamorfy Workowców (*Ascomycetes*), rodzaj *Stigmina*

Występowanie i rośliny żywicielskie

Choroba występuje na drzewach pestkowych, głównie na śliwach, a także na czereśniach, brzoskwiń, morelach i wiśniach.

Objawy i szkodliwość

Symptomy choroby obserwowane są najczęściej na liściach, na których tworzą się drobne plamy, najpierw jasnozielone, później brunatne. Mają one regularny kształt i są wyrównane pod względem wielkości, a ich średnica wynosi najczęściej od 1,5 do 5 mm. Z czasem obumarła tkanka w miejscu plam wykrusza się i powstaje typowy obraz dziurkowatości liści. Silne porażenie liści, może stać się przyczyną ich zamierania i w efekcie może prowadzić do defoliacji drzew. Objawy na owocach występują rzadko. Na skórce owoców moreli i czereśni mogą czasami tworzyć się drobne, suche, ciemnobrunatne plamy. W miejscu plam skórka owoców może pękać. Natomiast objawy na pędach są widoczne wczesną wiosną. Na wierzchołkach pędów mogą pojawiać się małe rany i narośla oraz wycieki gumy. Narośla na zakażonych pędach tworzą się w wyniku wzrostu tkanki regeneracyjnej, zasklepiającej ranę. Nekrozy kory najczęściej obserwuje się na pędach brzoskwiń, moreli i śliw, bardzo rzadko na wiśniach i czereśniach. Symptomy na liściach, owocach i pędach są jednak podobne do objawów innych chorób np. raka bakteryjnego czy nekrotycznej plamistości liści wywoływanej przez wirus, dlatego każdorazowo konieczna jest szczegółowa analiza laboratoryjna w celu ustalenia czynnika sprawczego choroby.

Metoda prowadzenia obserwacji

Obserwacje na drzewach pestkowych, zwłaszcza na śliwach, brzoskwiń i morelach, należy prowadzić w okresie od maja do sierpnia, ze szczególnym uwzględnieniem miesięcy lipiec i sierpień, gdy objawy choroby występują w największym nasileniu. Należy obserwować zmiany chorobowe na liściach, owocach i wierzchołkach pędów. Grzyb *Clasterosporium carpophilum* - sprawca dziurkowatości liści drzew pestkowych wytwarza w miejscu plam i ran charakterystyczne zarodniki wyrastające na cienkich, wyprostowanych trzonkach konidialnych. Zarodniki wrzecionowatego kształtu są oliwkowe, zbudowane z 3-7 komórek.

Obserwacje należy prowadzić w różnych miejscach sadu i w różnych terminach na losowo wybranych drzewach wykazujących zmiany chorobowe. Z chorych organów, co najmniej dziesięciu roślin każdej odmiany należy pobrać próby do badań laboratoryjnych. Wykonanie analiz jest niezbędne dla ustalenia czynnika sprawczego choroby.

Rozwój choroby

Grzyb zimuje w postaci zarodników konidialnych lub grzybni w drobnych ranach i naroślach na pędach i pomiędzy łuskami pąków. Wiosną zarodniki z poprzedniego sezonu, jak również, świeże zarodniki powstające na grzybni w ranach kory, przenoszone są w kroplach wody na wierzchołki młodych pędów i na tworzące się pąki. Zakażają również młode, rozwijające się liście.

Zwalczanie

Dziurkowatość liści drzew pestkowych wywołwana przez grzyb *Clasterosporium carpophilum* zwalczana jest najczęściej równolegle ze zwalczaniem innych chorób grzybowych i bakteryjnych. Zabiegi fungicydami miedziowymi wykonywane w okresie spoczynku drzew i w początkowym okresie wegetacji ograniczają zimowanie zarodników i grzybni. W niektóre lata i na niektórych odmianach nasilenie choroby może być wyjątkowo duże. Wówczas konieczne są dodatkowe zabiegi zapobiegawcze przed kwitnieniem i po kwitnieniu (2-3 razy), wykonywane w okresach wilgotnej pogody.

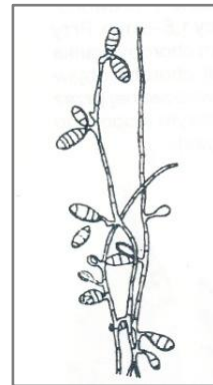
OBJAWY DZIURKOWATOŚCI LIŚCI DRZEW PESTKOWYCH

Fot. 1. Dziurkowatość liści drzew pestkowych na śliwie

Fot. 2. Objawy dziurkowatości na brzoskwini

Rys. 1. Zarodnikowanie konidialne grzyba *Clasterosporium carpophilum* (wg Kochmana 1986)